

Soubor témat

pro ústní maturitní zkoušku z odborných předmětů

Obor vzdělávání: 64-41-L/51 Podnikání

Školní rok 2026/2027

Zpracováno předmětovou komisí
Schválil:

Ing. Eva Ličková
ZŘTV

Ing. Milada Chamillová
ředitelka SŠIEŘ

Teoretická zkouška z odborných předmětů

Marketing a management

1. **Podstata marketingu a chování kupujících.** Vysvětlete podstatu marketingu(definici) a jeho význam pro podnik. Charakterizujte vývoj marketingu a jednotlivé podnikatelské koncepce. Objasněte marketingový mix, marketingové strategie a kritiku marketingu. Popište marketingové prostředí. Charakterizujte chování zákazníků, typy nákupního chování, proces nákupního rozhodování a faktory ovlivňující spotřebitele. Porovnejte chování domácností a organizací na trhu.
2. **Výrobní (produktová) politika podniku, BCG matice.** Charakterizujte produkt jako nástroj marketingového mixu. Vysvětlete význam značky, obalu a doprovodných služeb. Uveďte příčiny neúspěchu výrobků na trhu. Popište životní cyklus produktu včetně jeho jednotlivých fází a možných odchylek. Vysvětlete princip a využití BCG matice při řízení produktového portfolia.
3. **Cenová politika, SWOT analýza.** Vysvětlete význam ceny v marketingu a cíle podniku při její tvorbě. Charakterizujte faktory ovlivňující stanovení ceny, metody tvorby cen a cenové strategie. Popište cenové změny, slevy, sázky z cen a exportní ceny. Vysvětlete podstatu SWOT analýzy a její využití při marketingovém rozhodování.
4. **Marketingová komunikace (propagace) a distribuční politika podniku.** Charakterizujte marketingovou komunikaci a komunikační proces. Popište jednotlivé nástroje komunikačního mixu. Vysvětlete podstatu distribuce, její úkoly, distribuční kanály a distribuční strategie. Charakterizujte funkce prodejních cest, systémy distribuce, velkoobchod a maloobchod. Uveďte typy maloobchodních jednotek, prvky maloobchodního mixu a příklady obchodnických triků.
5. **Historie a vývoj managementu, management a podnikání.** Vymezte pojem management a jeho význam. Charakterizujte vývoj managementu a přínosy hlavních představitelů klasické školy managementu (Taylor, Gilbreth, Ford, Baťa, Fayol, Weber) a školy lidských vztahů (Mayo, Maslow, McGregor, Pareto). Vysvětlete společenskou odpovědnost organizací, etiku a podnikovou kulturu. Popište postavení, role a funkce manažera. Objasněte vztah managementu a podnikání, faktory podnikání a podnikatelská rizika včetně možností jejich snižování.
6. **Profil manažera a rozhodování.** Charakterizujte osobnost manažera, jeho předpoklady, dovednosti a vlastnosti. Popište zásady práce manažera, styly vedení lidí a pravidla komunikace s podřízenými. Vysvětlete podstatu rozhodování, uveďte aspekty rozhodování, rozhodovací situace a princip volby. Uveďte základní typy rozhodovacích problémů a charakterizujte vybrané metody podpory rozhodování.
7. **Plánování a kontrola.** Vysvětlete význam plánování v managementu. Vysvětlete stanovení cílů a metodu SMART. Rozlište jednotlivé druhy plánů. Objasněte podstatu, účel a typy kontroly. Popište fáze kontrolního procesu, funkce kontroly a její využití na různých úrovních řízení, tendence vývoje kontroly, chyby – rozdělení Vysvětlete rozdíly mezi kontrolou, controllingem a auditem.
8. **Organizování a manažerská komunikace.** Charakterizujte komunikaci v organizaci a vysvětlete komunikační proces. Popište složky komunikace, nedostatky v komunikaci. Vysvětlete komunikaci s médii, komunikační kanály a formy individuálního i skupinového působení. Charakterizujte konflikty a možnosti jejich řešení. Objasněte význam organizování, principy delegování pravomocí, centralizaci a decentralizaci řízení, pojem řídicí rozpětí a jednotlivé typy organizačních struktur, Popište hierarchii organizace a řídicích stupňů.

9. **Základní podnikatelské strategie. Vedení lidí.** Charakterizujte základní podnikatelské strategie. Vysvětlete význam motivace a vývoj motivačních koncepcí. Určete nejdůležitější činnosti řízení kolektivu. Určete, jaké jsou možnosti motivování zaměstnanců, objasněte přímé a nepřímé nástroje řízení a důsledky nedostatečné motivace. Charakterizujte personální management a základní personální činnosti v organizaci.

Ekonomika

1. **Ekonomie jako věda.** Vysvětlete pojem ekonomie. Vysvětlete rozdíl mezi ekonomikou a ekonomikou. Makroekonomie, mikroekonomie. Ekonomické systémy a jejich otázky. Vysvětlete, co jsou lidské potřeby, statek a služba a jejich dělení. Objasněte Maslowovu teorii potřeb. Vysvětlete hospodářský proces, výrobní faktory – práce, přírodní zdroje, kapitál, informace. Vysvětlete mzdu a plat. Co znamená omezenost zdrojů a nutnost volby.
2. **Tržní ekonomika. Trh a jeho zákony.** Vysvětlete pojem trh, a jaké jsou jeho zákony, funkce trhu, vyjmenuj subjekty trhu. Definujte nabídku, typy nabídky, uveďte faktory ovlivňující nabídku, nakresli a popiš graf nabídky. Definujte poptávku, typy poptávky, uveďte faktory ovlivňující poptávku, nakreslete a popište graf poptávky. Vysvětlete pojem cena, tržní mechanismy, rovnovážnou cenu a rovnovážné množství. Objasněte konkurenci. Charakterizujte monopol, oligopol a uveďte příklad.
3. **Podnik, podnikání, živnostenské podnikání.** Vysvětlete pojem podnik, podnikání. Rozdělte a definujte obchodní společnosti. Vysvětlete, co jsou družstva. Vysvětlete základní kroky při založení podniků, zrušení a zánik podniku. Popište rozdíl mezi fyzickou a právnickou osobou. Charakterizujte živnost, rozdělení živnosti. Objasněte pojem živnostenský rejstřík a uveďte, co není živnost. Jaké jsou povinnosti živnostníka. Které povinné odvody musí odvádět OSVČ a za jakých okolností nastane zánik živnosti.
4. **Majetek podniku a zdroje financování.** Vysvětlete pojem majetek podniku. Dělení majetku a jeho charakteristika. Vysvětlete zásoby, pohledávky, peněžní prostředky. Vysvětlete zdroje financování majetku. Rozlište vlastní a cizí zdroje. Vysvětlete základní kapitál. Charakterizujte úvěr. Vysvětlete odpisy, způsoby odpisů a odpisové skupiny.
5. **Náklady, výnosy, hospodářský výsledek.** Vysvětlete pojem náklady, uveďte příklad. Rozdělte náklady na fixní a variabilní. Vysvětlete pojem výnosy, uveďte příklad. Vysvětlete hospodářský výsledek, zisk a ztrátu. Objasněte bod zvratu. Popište možnosti snižování nákladů a možnosti zvyšování zisku.
6. **Pracovně-právní vztahy. Odměňování zaměstnanců.** Vysvětlete pracovní poměr, pracovní smlouva a její náležitosti. Jakým způsobem mohou nastat změny v pracovním poměru a za jakých okolností může být pracovní poměr ukončen. Charakterizujte Dohodu o provedení práce a Dohodu o pracovní činnosti. Jaká jsou práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů. Charakterizujte termíny – pracovní doba, dovolená, přestávky v práci. Vysvětlete rozdíl mezi mzdou a platem. Objasněte složky mzdy, srážky a odvody ze mzdy. Vysvětli trh práce a nezaměstnanost.
7. **Daňová soustava České republiky.** Vysvětlete pojem daň, její význam a funkci. Rozlište přímé a nepřímé daně. Charakterizujte daň z příjmu fyzických osob. Charakterizujte daň z příjmu právnických

osob. Vysvětlete DPH. Vysvětlete spotřební daň. Kdo je poplatník a plátce daně. Vysvětlete základ daně. Vysvětlete daňové přiznání. Popište základní povinnosti podnikatele vůči finančnímu úřadu.

8. **Bankovníctví, finanční trhy a burzy.** Charakterizujte bankovní soustavu ČR. Českou národní banka – vysvětlí, popiší řídicí orgány ČNB, hlavní úkoly ČNB. Uveďte, které nástroje ČNB využívá a stručně je vysvětlete. Charakterizujte obchodní banky. Vysvětlit běžný účet, základní způsoby platebního styku. Vysvětlit platební kartu, internetové bankovníctví, úvěr. Vysvětlit úrok a úrokovou sazbu. Charakterizovat finanční trh, vysvětlit pojem burza. Vyjmenuj významné světové burzy. Charakterizovat akcie a dluhopisy.
9. **Hospodářská politika státu, EU.** Vysvětlete termín národního hospodářství – pojem rozdělení. Vysvětlete nástroje hospodářské politiky – právní systém, legislativa, monetární systém, státní rozpočet, fiskální politika, důchodová a cenová politika, zahraničně-obchodní politika. Objasněte cíle hospodářské politiky – HDP, stabilita cen a inflace, velikost a struktura nezaměstnanosti, bilance zahraničního obchodu. Vysvětlete, co je Evropská unie, vstup ČR do EU. Vysvětlete význam jednotného evropského trhu evropských fondů. Vysvětlete pojem zahraniční obchod. Charakterizujte dovoz a vývoz. Vyjmenujete konvergenční kritéria pro přijetí eura. Vysvětlete, co znamená předsednictví členské země v Radě EU.

Účetnictví

1. **Rozvaha.** Vysvětlete, co je to rozvaha, jakou má podobu a funkce. Definujte pojmy: rozvahový den, rozvahová položka, rozvahový stav. Uveďte jednotlivé druhy rozvahy. Objasněte, jak je rozvaha členěna. Vysvětlete pojem bilanční rovnice. Vyjmenujte typické příklady změny rozvahových položek (uveďte příklady).
2. **Podvojný účetní zápis a rozvahové účty.** Charakterizujte základní znaky účetnictví. Uveďte, kdo ze zákona o účetnictví vede povinně účetnictví. Objasněte podstatu podvojného účetního zápisu. Vysvětlete pojmy: počáteční stav, obraty a zůstatky na účtech. Uveďte pravidla podvojného účtování. Účetní knihy používané v účetnictví. Jaké typy účtů vznikají rozpisem rozvahy? Uveďte základní změny na rozvahových účtech. Dolož příklady. Vysvětlete pojmy: účtová osnova, účtový rozvrh. Uveďte příklad.
3. **Daň z přidané hodnoty** – co je předmětem DPH. Uveďte aktuální sazby DPH. Kdo je plátcem DPH? Vysvětlete pojem daň na vstupu, daň na výstupu. Jakým způsobem DPH evidujeme? Vysvětlí pojem plátce a poplatník DPH.
4. **Výsledkové účty.** Charakterizujte výsledkové účty. Uveďte základní členění výsledkových účtů včetně účetních tříd. Vysvětlete pravidla účtování na výsledkových účtech. Uveďte příklad. Vysvětlete pojmy výnosy a náklady. Objasněte Účet zisků a ztrát (z čeho a kdy se tvoří). Co můžeme z Účtu zisků a ztrát zjistit? Jak tento účet nazýváme?
5. **Účtování zásob.** Charakterizujte pojmy: materiál, rozpracovaný výrobek, polotovár, výrobek, zboží. K jakému druhu majetku patří zásoby? Které doklady souvisí s naskladněním materiálu? V jakých cenách naskladňujeme materiál, zboží? Jak ovlivňuje DPH cenu materiálu (nakupující je plátcem x není plátcem DPH)? Z kterých účtů zjistíme VH při prodeji výrobků? Z kterých účtů zjistíme VH při prodeji zboží?
6. **Daňová evidence. Deník příjmů a výdajů** - Uveďte, které daňové subjekty mohou vést daňovou evidenci. Kterými právními normami se řídí vedení daňové evidence? Co je hlavním cílem daňové

evidence? Jaké údaje musí daňová evidence poskytnout? Objasněte systém záznamů v daňové evidenci (doklady, knihy, výkazy). Uveďte nejdůležitější knihu daňové evidenci a vysvětli, jaké údaje obsahuje. Objasněte pojem průběžné položky.

7. **Účtování na finančních účtech.** Charakterizujte účty Pokladna a Bankovní účty, uveďte účtové třídy, příklady účtování. Vysvětlete pojem skontro pokladny. Vysvětlete, jak probíhá inventarizace pokladní hotovosti a jak účtujeme inventarizační rozdíly. Co to jsou ceniny a jak účtujeme jejich nákup a spotřebu? Vysvětlete použití účtu Peníze na cestě.
8. **Účtování zúčtovacích vztahů.** Charakterizujte účtovou třídu 3 – Zúčtovací vztahy. Vysvětlete, k jakému účelu slouží účet Zaměstnanci. Objasněte pojmy: hrubá mzda, čistá mzda. Vysvětlete rozdíl účtování SP a ZP, které hradí zaměstnanec a SP, ZP, které hradí firma. Uveďte, které položky související s výpočtem mzdy jsou pro firmu nákladem. Jakým způsobem může být mzda zaměstnanci vyplacena?
9. **Účtování dlouhodobého majetku.** - Charakterizujte pojem dlouhodobý majetek. Uveďte členění dlouhodobého majetku. Objasněte způsob evidence dlouhodobého hmotného majetku. Které účty použijeme při pořízení dlouhodobého hmotného majetku? Vysvětlete pojem pořizovací cena (uveď, z jakých položek se může skládat). Jakým způsobem vstupuje dlouhodobý hmotný majetek do nákladů firmy? Vysvětlete pojem oprávky a uveďte, kde je najdeme v rozvaze.

Součástí témat jsou praktické a účetní příklady.

Zpracováno: Předmětovou komisí pro ekonomické předměty.

Mgr. Karla Macurová, předsedkyně PK